

Bosna i Hercegovina
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
AGENCIJA ZA NADZOR OSIGURANJA
FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE
S A R A J E V O

Na osnovu člana 116. stav (4) Zakona o osiguranju („Službene novine Federacije BiH“, br. 23/17 i 103/21) i člana 12. Statuta Agencije za nadzor osiguranja Federacije Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“, broj 84/17), Stručni savjet Agencije za nadzor osiguranja Federacije Bosne i Hercegovine na 41. sjednici održanoj dana 22.05.2025. godine, d o n o s i

PRAVILNIK
O USLOVIMA ZA STICANJE I PROVJERU STRUČNIH ZNANJA
POTREBNIH ZA OBAVLJANJE POSLOVA OVLAŠTENOG AKTUARA

Član 1.
(Predmet)

- (1) Ovim Pravilnikom o uslovima za sticanje i provjeru stručnih znanja potrebnih za obavljanje poslova ovlaštenog aktuara (u daljem tekstu: Pravilnik) propisuju se uslovi za sticanje i provjeru stručnih znanja potrebnih za obavljanje poslova ovlaštenog aktuara u skladu sa Zakonom o osiguranju (u daljem tekstu: Zakon).
- (2) Pod stručnim znanjima podrazumijevaju se teorijska i praktična znanja.

Član 2.
(Ovlašteni aktuar)

Ovlašteni aktuar je lice koje ima ovlaštenje za obavljanje aktuarskih poslova u skladu sa Zakonom i provedbenim propisima.

Član 3.
(Aktuarski poslovi)

Pod aktuarskim poslovima smatraju se poslovi propisani odredbama člana 118. Zakona.

Član 4.
(Teorijska znanja)

- (1) Teorijska znanja potrebna za obavljanje poslova ovlaštenog aktuara dokazuju se uspješno položenim ispitima iz sljedećih predmeta:
 1. Statistika,
 2. Finansijska i aktuarska matematika,
 3. Modeli doživljenja,
 4. Stohastičko modeliranje i modeli rizika,
 5. Podaci, sistemi i mašinsko učenje,
 6. Aktuarsko upravljanje rizicima,
 7. Investiranje i upravljanje imovinom i obavezama,
 8. Aktuarstvo u praksi (životno, neživotno, zdravstveno i penziono osiguranje),
 9. Modeliranje u praksi (životno, neživotno, zdravstveno i penziono osiguranje),
 10. Ekonomija,
 11. Finansijski sistemi i računovodstvo osiguranja,
 12. Pravo i profesionalizam osiguranja.
- (2) Program predmeta iz stava (1) ovog člana propisuje Agencija za nadzor u skladu sa programom obrazovanja međunarodnih, odnosno evropskih aktuarskih udruženja.

Član 5.
(Komisija)

- (1) Agencija za nadzor organizuje edukaciju, polaganje ispita i priznavanje predmeta iz člana 4. ovog Pravilnika.
- (2) Direktor Agencije za nadzor imenuje komisiju za organizaciju edukacije, polaganje ispita i priznavanje predmeta u čijem sastavu su i stručna lica koja nisu u radnom odnosu u Agenciji za nadzor.

Član 6.
(Priznavanje predmeta)

- (1) Postupak priznavanja predmeta sprovodi se za predmete iz člana 4. stav (1) tač. 1. do 12. ovog Pravilnika, ako su ti predmeti položeni kod institucije nadležne za sprovođenje edukacije i polaganje ispita za obavljanje aktuarskih poslova ili na nekoj od akreditovanih visokoškolskih institucija, u okviru dodiplomskih, postdiplomskih ili doktorskih studija, a koji su u skladu sa programom iz člana 116. stav (2) tačka b) Zakona.
- (2) Predmet iz člana 4. ovog Pravilnika priznaje se ako postoji najmanje 80% podudarnosti programa po kome je taj predmet položen sa programom predmeta iz člana 4. ovog Pravilnika.
- (3) Priznavanje provodi komisija iz člana 5. ovog Pravilnika.
- (4) Prijava za priznavanje predmeta podnosi se Agenciji za nadzor, na propisanom obrascu koji se nalazi u Prilogu 1 ovog Pravilnika i čini njegov sastavni dio.
- (5) Uz prijavu za priznavanje predmeta prilaže se dokumentacija:
 - a. uvjerenje, odnosno diploma završenog ekonomskog, prirodno-matematičkog fakulteta (studij matematike ili fizike) ili neki od tehničkih fakulteta VII. stepena, odnosno 240 ECTS bodova;
 - b. potvrdu o položenim predmetima;
 - c. nastavni plan i program predmeta koje je kandidat položio izdati od strane institucije nadležne za sprovođenje obuke i organizaciju polaganja ispita za obavljanje aktuarskih poslova, odnosno akreditovane visokoškolske institucije (dodiplomski, postdiplomski studiji ili doktorski studiji) na kojoj je kandidat položio predmet.
- (6) Službeni prijevodi od strane ovlaštenog sudskog tumača i kopije dokumenata iz stava (5) ovog člana moraju biti ovjereni kod nadležnog organa.
- (7) Kandidati koji su fakultet završili van Bosne i Hercegovine, odnosno koji su diplomu stekli u nekoj drugoj državi nakon 06. 04. 1992. godine, u obavezi su dostaviti ovjerenu kopiju nostrifikovane/priznate diplome, u skladu sa odredbama Zakona o važnosti javnih isprava u Bosni i Hercegovini. Ukoliko je postupak nostrifikacije/priznavanja započet ranije ili je u toku, u momentu podnošenja zahtjeva, uz zahtjev se dostavlja i dokaz o podnesenom zahtjevu za nostrifikaciju/priznavanje diplome nadležnom organu.
- (8) Ako su za odlučivanje po prijavi iz stava (4) ovog člana potrebni dodatni podaci i informacije, Agencija za nadzor može tražiti od podnosioca zahtjeva da dostavi te podatke i informacije.

Član 7.
(Izdavanje potvrde o priznatim predmetima)

Agencija za nadzor na prijedlog komisije iz člana 5. ovog Pravilnika izdaje potvrdu o priznatim predmetima najkasnije u roku od 60 dana od dana kompletiranja prijave.

Član 8.
(Prijava za edukaciju i polaganje predmeta)

- (1) Na internet stranici Agencije za nadzor objavljuje se poziv za edukaciju i polaganje predmeta iz člana 4. stav (1) ovog Pravilnika.
- (2) Prijava za edukaciju i polaganje predmeta podnosi se Agenciji za nadzor, na propisanom obrascu koji se nalazi u Prilogu 2 ovog Pravilnika i čini njegov sastavni dio.

- (3) Kandidat može podnijeti prijavu iz stava (2) ovog člana za edukaciju i polaganje svih ili pojedinih predmeta iz člana 4. ovog Pravilnika.
- (4) Uz prijavu kandidat dostavlja:
 - a) za edukaciju i polaganje svih predmeta:
 - uvjerenje, odnosno diplomu završenog ekonomskog, prirodno-matematičkog fakulteta (studij matematike ili fizike) ili neki od tehničkih fakulteta VII. stepena, odnosno 240 ECTS bodova;
 - b) za edukaciju i polaganje pojedinih predmeta pored dokumentacije iz tačke a) ovog stava i:
 - potvrdu o priznatim predmetima iz člana 7. ovog Pravilnika.
- (5) Ako se prijavi pet (5) ili više kandidata, Agencija za nadzor razmatra mogućnost organizovanja edukacije i polaganja predmeta, te donosi odluku o njenom održavanju.
- (6) O odluci iz stava (5) ovog člana Agencija za nadzor će pisanim putem obavijestiti sva lica koja su se prijavila sa podacima o početku i trajanju edukacije, informacijama o iznosu, načinu i roku plaćanja naknade za edukaciju i polaganje predmeta.
- (7) Službeni prijevodi i kopije dokumenata moraju biti ovjereni kod nadležnog organa.
- (8) Kandidati koji su fakultet završili van Bosne i Hercegovine, odnosno koji su diplomu stekli u nekoj drugoj državi nakon 06. 04. 1992. godine, u obavezi su dostaviti ovjerenu kopiju nostrifikovane/priznate diplome, u skladu sa odredbama Zakona o važnosti javnih isprava u Bosni i Hercegovini. Ukoliko je postupak nostrifikacije/priznavanja započet ranije ili je u toku, u momentu podnošenja zahtjeva, uz zahtjev se dostavlja i dokaz o podnesenom zahtjevu za nostrifikaciju/priznavanje diplome nadležnom organu.
- (9) Dokumenti koji nisu na jeziku koji je u službenoj upotrebi u BiH, dostavljaju se sa prijevodom ovlaštenog sudskog tumača.

Član 9.

(Edukacija)

Prisustvo edukaciji je obavezno za svakog kandidata.

Član 10.

(Uslovi za predavače i ispitivače)

Direktor Agencije za nadzor imenuje predavače/ispitivače za edukaciju i polaganje ispita iz predmeta iz člana 4. stav (1) ovog Pravilnika iz reda akademske zajednice, stručnih lica iz osiguranja, aktuarstva, finansija, poslovnog prava i informacionih tehnologija.

Član 11.

(Polaganje i ocjenjivanje)

- (1) Predmeti iz člana 4. stav (1) ovog Pravilnika se polažu u pisanoj formi u obliku testa.
- (2) Uspjeh kandidata na ispitu iz pojedinog predmeta iz člana 4. stav (1) ovog Pravilnika bodovanjem ocjenjuje predavač, odnosno ispitivač za taj predmet.
- (3) Predavač odnosno ispitivač svakom kandidatu opisno utvrđuje postignuti uspjeh ocjenama "položio" ili "nije položio".
- (4) Za ocjenu "položio" potrebno je da kandidat ostvari najmanje 60% od ukupnog broja bodova na ispitu iz pojedinog predmeta.
- (5) Predavač, odnosno ispitivač, u roku od 10 dana od dana održanog ispita dostavlja Agenciji za nadzor spisak kandidata sa ostvarenim rezultatima.

Član 12.

(Informacija o rezultatima ispita)

- (1) Agencija za nadzor na svojoj internet stranici objavljuje spisak kandidata koji su položili ispit iz određenog predmeta vodeći računa o zaštiti ličnih podataka u skladu sa zakonom i

- pojedinačno obavještava svakog kandidata koji je pristupio polaganju.
- (2) Kandidat može izvršiti uvid u svoj test, odnosno dostaviti prigovor Agenciji za nadzor, najkasnije 10 dana od dana objavljivanja rezultata polaganja ispita iz određenog predmeta.
 - (3) U roku od 15 dana od dana podnošenja prigovora iz stava (2) ovog člana Agencija za nadzor donosi odluku o prigovoru.

Član 13.

(Potvrda o položenim predmetima)

- (1) Nakon završene edukacije i provedenog ispita, Agencija za nadzor izdaje potvrdu o položenim predmetima iz člana 4. stav (1) ovog Pravilnika.
- (2) Agencija za nadzor vodi evidenciju izdatih potvrda o položenim ispitima.

Član 14.

(Praktična znanja)

- (1) Pod praktičnim znanjem iz člana 1. stav (2) ovog Pravilnika podrazumijeva se rad na aktuarskim poslovima u ukupnom trajanju od najmanje tri godine.
- (2) Praktična znanja dokazuju se potvrdom koja mora sadržavati:
 - opis oblasti vrsta aktuarskih poslova koje je kandidat obavljao,
 - podatke o trajanju rada na aktuarskim poslovima,
 - potpis i pečat ovlaštenog lica i datum izdavanja potvrde.
- (3) Ako je kandidat praktično znanje sticao u društvu za osiguranje, potvrdu iz stava (2) ovog člana potpisuje lice ovlašteno za zastupanje društva za osiguranje uz obavezno navođenje podataka o ovlaštenom aktuaru (ime i prezime, broj ovlaštenja i kontakt podatke ovlaštenog aktuara uz kojeg je kandidat sticao praktična znanja u društvu za osiguranje).
- (4) Ako je kandidat u radnom odnosu u penzionom/zdravstvenom fondu, finansijskoj instituciji, izuzev društava za osiguranje, a koji/a svojim aktom o sistematizaciji predviđa radno mjesto sa opisom aktuarskih poslova, potvrdu iz stava (2) ovog člana potpisuje poslodavac.
- (5) Ovlašteni aktuar iz stava (3) ovog člana je lice koje ima, bez prekida, ovlaštenje za obavljanje poslova ovlaštenog aktuara izdano od strane Agencije za nadzor osiguranja Federacije Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Agencija za nadzor) ili od nadležene institucije sa Evropskog ekonomskog prostora, Švicarske i Velike Britanije, uz kojeg je kandidat za sticanje ovlaštenja stekao praktična znanja.

Član 15.

(Uslovi za sticanje ovlaštenja za obavljanje poslova ovlaštenog aktuara)

Ovlaštenje za obavljanje poslova ovlaštenog aktuara izdaje Agencija za nadzor, u skladu sa članom 17. ovog Pravilnika, licu koje ispunjava slijedeće uslove:

- a) da je državljanin Bosne i Hercegovine ili strani državljanin s boravištem u Bosni i Hercegovini;
- b) da ima položene ispite za ovlaštenog aktuara u skladu sa članom 4. ovog Pravilnika;
- c) da nije osuđivan za krivična djela koja se odnose na djelo protiv sigurnosti platnog prometa i poslovanja;
- d) da mu do sada nije bilo oduzeto ovlaštenje za obavljanje poslova ovlaštenog aktuara;
- e) da poznaje jedan od službenih jezika u BiH.

Član 16.

(Dokumentacija potrebna za izdavanje ovlaštenja
za obavljanje poslova ovlaštenog aktuara)

- (1) Dokumentacija koji se dostavlja uz zahtjev za izdavanje ovlaštenja za obavljanje poslova ovlaštenog aktuara je:

- a. Potvrda o položenim odnosno priznatim ispitima iz člana 4. stav (1) ovog Pravilnika;
 - b. izjava da nije pravomoćno osuđen na kaznu zatvora za krivično djelo protiv sigurnosti platnog prometa i poslovanja, a za strane državljane i potvrda o nekažnjavanju izdata od nadležnog organa (ne starija od tri mjeseca od dana podnošenja prijave);
 - c. izjava lica da mu do sada nije bilo oduzeto ovlaštenje za obavljanje poslova ovlaštenog aktuara (ne stariji od tri mjeseca od dana podnošenja prijave);
 - d. izjava da poznaje jedan od službenih jezika u BiH (ne starija od tri mjeseca od dana podnošenja prijave).
- (2) Pored dokumentacije iz stava (1) ovog člana potrebno je dostaviti:
- a. uvjerenje o državljanstvu, a za stranog državljanina kopija putne isprave izdane u skladu sa odredbama zakona koji uređuje status stranaca (ne starije od tri mjeseca od dana podnošenja prijave);
 - b. potvrda iz člana 14. stav (2) ovog Pravilnika;
 - c. dokaz o uplati naknade za sticanje ovlaštenja za obavljanje poslova ovlaštenog aktuara, kako je propisano Odlukom o naknadama Agencije za nadzor.
- (3) Službeni prijevodi od strane ovlaštenog sudskog tumača i kopije dokumenata moraju biti ovjereni kod nadležnog organa.
- (4) Agencija za nadzor će prije izdavanja ovlaštenja za lice koje ispunjava uslove, zatražiti podatke iz kaznene evidencije od nadležnog organa.
- (5) Agencija za nadzor zadržava pravo provjere dostavljene dokumentacije iz stava (1) i (2) ovog člana u slučaju sumnje u vjerodostojnost iste.

Član 17.

(Ovlaštenje za obavljanje poslova ovlaštenog aktuara)

- (1) Agencija za nadzor vrši provjeru dostavljene dokumentacije i ispunjavanja uslova propisanih ovim Pravilnikom.
- (2) Agencija za nadzor nakon izvršene provjere i utvrđivanja ispunjavanja uslova iz ovog Pravilnika, izdaje rješenje o davanju ovlaštenja za obavljanje poslova ovlaštenog aktuara licu koje je ispunilo sve uslove i to u roku od 30 dana od dana dostavljanja zahtjeva za izdavanje rješenja sa pripadajućom dokumentacijom.
- (3) Nakon izdavanja rješenja, Agencija za nadzor će po službenoj dužnosti izvršiti upis u registar ovlaštenih aktuara.

Član 18.

(Oduzimanje ovlaštenja)

- (1) Nadzor nad radom ovlaštenih aktuara vrši Agencija za nadzor.
- (2) Agencija za nadzor će oduzeti ovlaštenje za obavljanje poslova ovlaštenog aktuara u skladu sa odredbama člana 116. stav (5) Zakona.
- (3) Agencija za nadzor može privremeno oduzeti ovlaštenje za obavljanje aktuarskih poslova ovlaštenom aktuaru na vrijeme od godinu dana do tri godine, ukoliko ovlašteni aktuar teže krši pravila aktuarske struke.
- (4) Pod težim kršenjem pravila aktuarske struke, ne ograničavajući se na navedeno, podrazumijevaju se:
 - a. sve radnje koje se poduzimaju s ciljem manipulisanja podacima i obračunima radi prikrivanja činjeničnog stanja;
 - b. kršenje profesionalne tajne i povjerljivosti podataka;
 - c. nepridržavanje zakonskih i regulatornih standarda;
 - d. neizvršavanje mjera iz rješenja Agencije za nadzor.

Član 19.
(Registar)

- (1) Agencija za nadzor vodi registar izdatih i oduzetih rješenja o davanju ovlaštenja za obavljanje poslova ovlaštenog aktuara.
- (2) Svako izdavanje ili oduzimanje rješenja Agencija za nadzor objavljuje u Službenim novinama Federacije BiH.

Član 20.
(Seminar)

Agencija za nadzor najmanje jednom godišnje organizuje seminare, edukativne programe i obuke za aktuare sa ciljem njihovog kontinuisanog profesionalnog usavršavanja.

Član 21.
(Dodatne odredbe)

- (1) Predmeti koji su položeni u skladu sa Pravilnikom o uslovima za sticanje i provjeru stručnih znanja potrebnih za obavljanje poslova ovlaštenog aktuara („Službene novine Federacije BiH”, br. 106/18 i 1/23), će biti priznati ukoliko su isti položeni prije stupanja na snagu ovog Pravilnika.
- (2) Lice koje posjeduje ovlaštenje Federalnog ministarstva finansija za obavljanje poslova ovlaštenog aktuara, izdano na osnovu Pravilnika o uslovima za dobivanje ovlaštenja za obavljanje aktuarskih poslova („Službene novine Federacije BiH”, broj 81/06) i Pravilnika o uslovima za sticanje i provjeru stručnih znanja potrebnih za obavljanje poslova ovlaštenog aktuara („Službene novine Federacije BiH”, br. 106/18 i 1/23), smatra se ovlaštenim aktuarom u skladu sa odredbama Zakona i ovog Pravilnika.

Član 22.
(Prelazne odredbe)

Danom stupanja na snagu ovog Pravilnika prestaje da važi Pravilnik o uslovima za sticanje i provjeru stručnih znanja potrebnih za obavljanje poslova ovlaštenog aktuara („Službene novine Federacije BiH”, br. 106/18 i 1/23).

Član 23.
(Završne odredbe)

Ovaj Pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objave u Službenim novinama Federacije BiH.

PREDSJEDNIK
STRUČNOG SAVJETA

dr.sc. Edita Kalajdžić

Broj: 01-03.2.-02-1-62-2/25 E
Sarajevo, 22.05.2025. godine

PRIJAVA ZA PRIZNAVANJE ISPITA ZA OBAVLJANJE POSLOVA OVLAŠTENOG AKTUARA

Ime i prezime: _____
JMB: _____
Datum, mjesto i država rođenja: _____
Adresa
prebivališta: _____
E-mail: _____
Kontakt telefon: _____

Uz prijavu podnosim sljedeću dokumentaciju (potrebno zaokružiti):

1. ovjerenu kopiju diplome, kao dokaz o stečenoj kvalifikaciji visokog obrazovanja najmanje sedmi nivo (VII.1), u obimu od 240 kredita ECTS-a, u skladu sa zakonom kojim se uređuje visoko obrazovanje;
2. ovjerenu kopiju lične karte, odnosno kopiju biometrijske lične karte, a za strana lica ovjerenu kopiju pasoša;
3. potvrdu o položenim predmetima sa pregledom ocjena;
4. nastavni plan i program predmeta koje je kandidat položio;
5. dokaz o izvršenoj uplati za priznavanje predmeta, a shodno Odluci o naknadama Agencije za nadzor.

U Sarajevu,

(datum)

Potpis podnosioca prijave

Svojim potpisom na ovom obrascu potvrđujem da sam saglasan/na da:

- sva dalja obavještenja o toku vanrednog priznavanja i vanredne obuke i polaganja dijela stručnog ispita primam putem e-maila sa ove prijave;
- se moji lični podaci koriste u svrhu vanrednog priznavanja i vanredne obuke i polaganja dijela stručnog ispita za obavljanje poslova ovlašćenog aktuara i čuvaju se u skladu sa zakonom.

PRIJAVA
ZA EDUKACIJU I POLAGANJE ISPITA ZA OBAVLJANJE POSLOVA OVLAŠTENOG
AKTUARA

Ime i prezime: _____

JMB: _____

Datum, mjesto i država rođenja: _____

Adresa prebivališta: _____

E-mail: _____

Kontakt telefon: _____

Prijavljujem se za edukaciju i polaganje (zaokružiti potrebno):

- ***Polaganje svih predmeta***
- ***Polaganje pojedinih predmeta:***

1. Statistika,
2. Finansijska i aktuarska matematika,
3. Modeli doživljenja,
4. Stohastičko modeliranje i modeli rizika,
5. Podaci, sistemi i mašinsko učenje,
6. Aktuarsko upravljanje rizicima,
7. Investiranje i upravljanje imovinom i obavezama,
8. Aktuarstvo u praksi (životno, neživotno, zdravstveno i penziono osiguranje),
9. Modeliranje u praksi (životno, neživotno, zdravstveno i penziono osiguranje),
10. Ekonomija,
11. Finansijski sistemi i računovodstvo osiguranja,
12. Pravo i profesionalizam osiguranja.

Uz prijavu podnosim sljedeću dokumentaciju (potrebno zaokružiti):

1. Ovjerenu kopiju diplome, kao dokaz o stečenoj kvalifikaciji visokog obrazovanja najmanje sedmi nivo (VII1), u obimu od 240 kredita ECTS-a, u skladu sa zakonom kojim se uređuje visoko obrazovanje;
2. Potvrdu o priznatim predmetima iz člana 7. ovog Pravilnika.

U Sarajevu,

(datum)

Potpis podnosioca prijave

Svojim potpisom na ovom obrascu potvrđujem da sam saglasan/na da:

- *sva dalja obavještenja o toku stručnog ispita primam putem e-maila sa ove prijave;*
- *se moji lični podaci koriste u svrhu polaganja stručnog ispita za obavljanje poslova ovlaštenog aktuara i čuvaju se u skladu sa zakonom.*